

Lizebulletin

overlegpartner Rijksoverheid Zuideuropese gemeenschappen

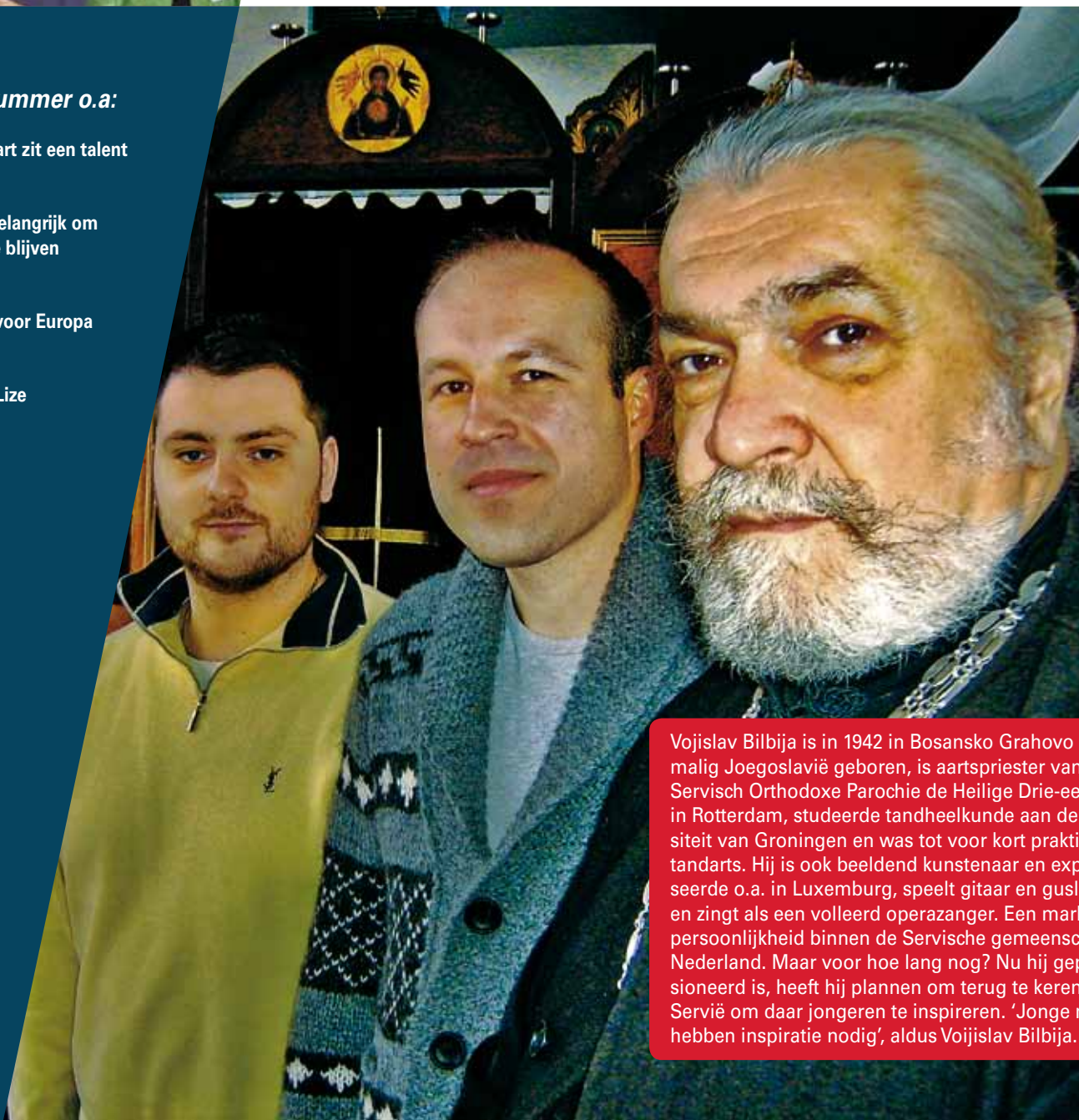
Vojislav Bilbija

'Jonge mensen hebben inspiratie nodig'

In dit nummer o.a:

- In elk hart zit een talent
pag. 3
- Het is belangrijk om actief te blijven
pag. 6
- Kiezen voor Europa
pag. 7
- 20 jaar Lize
pag. 8

Vojislav Bilbija is in 1942 in Bosansko Grahovo in voormalig Joegoslavië geboren, is aarts priester van de Servisch Orthodoxe Parochie de Heilige Drie-eenheid in Rotterdam, studeerde tandheelkunde aan de universiteit van Groningen en was tot voor kort praktiserend tandarts. Hij is ook beeldend kunstenaar en exposeerde o.a. in Luxemburg, speelt gitaar en gusle (viool) en zingt als een volleerd operazanger. Een markante persoonlijkheid binnen de Servische gemeenschap in Nederland. Maar voor hoe lang nog? Nu hij gepensioneerd is, heeft hij plannen om terug te keren naar Servië om daar jongeren te inspireren. 'Jonge mensen hebben inspiratie nodig', aldus Vojislav Bilbija.

Jonge mensen hebben inspiratie nodig

De kerk neemt een belangrijke plaats in binnen de migrantengemeenschappen in Nederland, zo ook bij de Zuidoepese gemeenschappen. Om meer te weten over de Servisch Orthodoxe Kerk binnen de Servische gemeenschap, heb ik een gesprek gevoerd met aartspriester Vojislav Bilbija en de bestuursleden Nebojša Mastilović en Dejan Radošević van de Servisch Orthodoxe Parochie de Heilige Drie-eenheid in Rotterdam. De Servisch Orthodoxe Kerk in Nederland heeft zes parochies die juridisch vallen onder de Bisschop van Frankrijk en West-Europa. Het gesprek vond plaats in de kerk aan de Lede in Rotterdam Zuid. Daarvoor heeft de Servisch Orthodoxe Parochie zeventwintig jaar onderdak gehad bij de Rooms Katholieke Monniken aan de Mathenesserlaan. De Servische parochianen hebben zelf het geld opgebracht om de aankoop van de kerk aan het Lede in Rotterdam te bekostigen. In 2006 werd de kerk officieel in gebruik genomen. Binnen in het kerkgebouw aan de Lede is een open ruimte met veel prachtige kunstwerken aan de muur en op de grond o.a. een groot mozaïek in uitvoering.

‘De inrichting van de kerkruimte bij de Servisch Orthodoxe Kerk is anders dan bij de andere kerken. Het is een open ruimte, zonder stoelen. Alleen aan de kanten staan stoelen en banken voor mensen die slecht ter been zijn. Iedereen is gelijk in onze kerk en kan gaan staan waar hij of zij wil. Ook voor de kinderen is een open sfeer gecreëerd. Alleen vragen we de ouders om bij de belangrijke liturgische momenten de kinderen bij zich te houden’, zegt Vojislav Bilbija als hij mij rondleidt door de kerk.

Liefde voor Nederland

‘Ik denk dat veel Serviërs gelovig zijn, maar dat niet iedereen naar de kerk gaat’, aldus

Dejan Radošević, die geboren en getogen is in Rotterdam. ‘Het geloof stimuleert mij om mij als persoon te ontwikkelen. Het is een soort stille kracht. Ik zit in het bestuur van de kerk om de aartspriester bij zijn (liturgische) werkzaamheden te helpen, maar ook om activiteiten te organiseren voor de Servische gemeenschap in Rotterdam. Vorig jaar hebben we bijvoorbeeld nog een lezing over iconen georganiseerd. Er was veel belangstelling voor, van onze parochianen en Nederlandse geïnteresseerden. Mijn uiteindelijke doel, als een lid van het kerkbestuur, is om met behulp van de kerk een Servisch cultureel informatiecentrum op te zetten.’ Nebojša Mastilović is in het kader van gezinshereniging naar Nederland gekomen. ‘Ik ben samen met mijn moeder als baby uit het huidige Bosnië naar Nederland gekomen. Nederland is voor mij een tweede moederland geworden, waarbij Joegoslavië een vakantieoord was waar ook je familie woonde. De kerk geeft mij geestelijke voldoening en binnen de kerk kan ik contacten onderhouden met mijn landgenoten. Dit alles maakt deel uit van mijn Servische identiteit. Ik ben blij dat ik mij als vrijwilliger kan inzetten in het bestuur van de kerk, aangezien ik zo een bijdrage kan leveren aan de Servische gemeenschap in Nederland.’ Tijdens zijn studententijd in Groningen is Vojislav Bilbija helemaal verliefd geworden op Nederland en ...op een Nederlandse vrouw. Zij zijn getrouwd en hebben vier kinderen gekregen, drie jongens en een meisje. Eén van hen is nu tandarts en een andere is chirurg.

Meer naar buiten treden

Tijdens de oorlog in het voormalige Joegoslavië heeft de Servische gemeenschap in Nederland het niet gemakkelijk gehad. Vooral de berichtgeving in de media heeft veel pijn gedaan en een negatieve invloed

gehad op de manier waarop tegen de Servische gemeenschap in Nederland wordt aangekeken. ‘Ik heb in die tijd veel contact gehad met de parochianen, samen met elkaar gebeden en ik heb veel psalmen gezongen’, zegt Vojislav Bilbija. ‘Maar af en toe kon ook ik mijn verontwaardiging niet onder stoelen of banken steken. Ik hoorde op tv iemand zeggen dat de Nederlanders Belgrado maar moesten bombarderen. Dat je als mens zulke dingen kunt zeggen, dat begrijp ik niet. Het heeft geen zin om de (Nederlandse) media hierop aan te spreken, die luisteren toch niet. De beeldvorming over de Serviërs in Nederland kan ook veranderen als wij als gemeenschap en Servisch Orthodoxe Kerk meer naar buiten treden. Ons laten zien en horen in de Nederlandse en de Rotterdamse samenleving. De deuren opengooien. Daarom is het organiseren van activiteiten waar iedereen welkom is en wordt uitgenodigd, een goede stap.’

Netwerkbijeenkomsten

De Servische vereniging ‘Vuk Karadzic’ Rotterdam, heeft vorig jaar, samen met de Parochie, de Servische vereniging Utrecht en de Servische scholen in Rotterdam en Amsterdam met ondersteuning van Lize een succesvolle netwerkbijeenkomst georganiseerd. De aanwezigen bij deze bijeenkomst waren vol lof over de organisatie en de sfeer van de bijeenkomst en vroegen meteen of er ook in 2009 een dergelijke bijeenkomst zou worden georganiseerd. Het bestuur van de Orthodoxe Parochie in Rotterdam heeft aangeboden een landelijke netwerkbijeenkomst in 2009, en wel op 28 juni in Rotterdam, te organiseren, opnieuw met ondersteuning van Lize. ‘We hebben ideeën genoeg voor het organiseren van (culturele) activiteiten, maar het ontbreekt ons aan geld om meer van dergelijke activiteiten te organiseren. Het in stand houden van de Servisch Orthodoxe Parochie kost veel geld, dat de parochianen zelf op moeten blijven brengen. Daarom is elke steun voor de andere activiteiten van harte welkom’.

// Boudewijn Sittrop

In december en januari kwamen 40 wijkbewoners uit Amsterdam Nieuw West wekelijks bij elkaar om te participeren in het community art project Zoet&Zout. Het diverse en altijd enthousiaste gezelschap van kinderen en volwassenen, acteurs en dansers werd onder artistieke leiding van Karolina Spaic en Sebo Bakker klaargestoomd voor wat een spectaculaire eindpresentatie zou worden op zaterdag 7 februari in Theater De Meervaart.

Gedurende zes zondagen ging vanaf elf uur 's ochtends meerdere malen de deurbel van het ZID Theater in Bos en Lommer, en druppelden de deelnemers een voor een binnen. Samen wisselden zij verhalen uit over eedituelen en feesten, gewoonten en tradities, en bouwden zij aan het materiaal dat de basis vormde voor de eindpresentatie. Wat begon met het vertellen van verhalen en het ophalen van herinneringen leidde via dans, improvisatie en video naar bijzondere scènes over het voorspellen van de toekomst met bonen, het ritueel van de Marokkaanse muntthee en een ontroerend beeld over welke ingrediënten deze migranten meenamen toen ze naar Nederland kwamen. Wie op 7 februari naar de Meervaart kwam voor de afsluiting van deze culinaire ontdekkingsreis zag een hechte groep bewoners die vooral veel plezier met elkaar beleefden. Zoals Mahmoud Ibrahim, één van de deelnemers het formuleert: 'Door dit project en de inspanningen van het ZID Theater en Lize hebben wij een unieke kans gekregen. In elk hart zit een talent, elk persoon bezit de kracht om iets voor een ander te betekenen. Het woord 'samen' is mooier dan het woord 'alleen', we moeten niet blijven klagen maar ook iets positiefs doen, onze groep en dit project zijn het bewijs dat dat mogelijk is. Het heeft mensen dichterbij elkaar gebracht.' Een koffer met *chouriço* uit Portugal, betoverende klanken uit Italië en een podium met pannen uit Indonesië, samen vormden zij de ingrediënten voor het leggen van een verband tussen generaties en culturen

en zelfs het overwinnen van drempels. Deelnemer Mejra Kujovic vond het een unieke ervaring dat zo veel diversiteit en leeftijden op één plek samenkwamen, eerst tijdens de wekelijkse zondagen en daarna op een podium in het theater. Over de eindpresentatie zegt zij: 'Bij de repetitie was ik erg nerveus maar toen het programma eenmaal begon kwam er een energie los waardoor iedereen, inclusief ikzelf niet meer stil kon zitten op zijn stoel.' Ana Diniz vult haar aan als ze vertelt over het meedansen met de Griekse dansers: 'Eigenlijk kan ik helemaal niet dansen maar ik schaam me er niet meer voor'. De motivatie van Layla Abdelkarim om aan Zoet&Zout mee te doen, hing samen met de wil om iets positiefs mee te geven aan haar twee kinderen Dario en Honya, ook deelnemers in het project: 'Met alle negatieve berichtgeving wil ik mijn kinderen laten zien dat er ook goede dingen gebeuren en dat de goedheid van mensen niks te maken heeft met waar ze vandaan komen.'

Er is gelachen, gegeten, gedanst en gevierd, maar vooral is er naar elkaar geluisterd en hebben deelnemers van elkaar geleerd. 300 mensen konden daar in de Meervaart een glimp van opvangen en genieten van een bonte theatrale ervaring. Een ervaring waar een team van meer dan 15 personen en 40 deelnemers aan heeft gewerkt en zich voor heeft ingespannen. Dwars door die inspanningen heen ontstond precies dat waar het bij dit project om ging: het creëren van een betekenisvolle relatie tussen personen van

heel diverse achtergronden en leeftijden, en het zoeken naar verschillen én gemeenschappelijkheid van verhalen, emoties en ervaringen. Zoals deelnemer Saliha Douad het stelt: 'Het thema 'eten' verbindt mensen, het zorgt voor herkenbaarheid omdat je bijvoorbeeld dezelfde ingrediënten gebruikt, hierdoor heb je een basis voor contact. Na 50 jaar migratiegeschiedenis stellen mensen nog steeds dezelfde vragen, het blijft dus belangrijk van elkaar te blijven leren.'

// Monica Moreno Diniz

Van het project 'Zoet&Zout: Verhalen en eedituelen' wordt een brochure gemaakt waarin de gebruikte methodiek wordt beschreven. De brochure bevat ook een DVD productie met The Making of Zoet&Zout.

Mijn Sloveense geschiedenis

'Zoals het hoort bij een persoonlijke zoektocht maakte ik in de loop van de jaren een hele ontwikkeling door. Toen ik eraan begon, was ik vrij naïef en me niet bewust van de complexiteit van mijn familieverhaal en zeker niet van de dramatische historische en politieke achtergronden ervan. Zo veranderde langzaam maar zeker mijn focus op het onderwerp. Dat kwam vooral door mijn deelname aan het project Culturele Spoorzoekers in de periode van 2004 tot 2006. De bedoeling van dat project was om het culturele erfgoed van immigranten - in ons geval van de Zuid-Europeanen - op te sporen en vast te leggen', aldus Milena Mulders in de verantwoording van haar boek 'Met de buik het brood achterna. Mijn Sloveense geschiedenis.' Milena besloot na het overlijden van haar Sloveense moeder om zich

te verdiepen in haar familiegeschiedenis. Al snel beseft zij dat haar geschiedenis onderdeel uitmaakt van die van de Sloveense gemeenschap in Limburg, een van de oudste immigrantengroepen. Ze brengt verhalen naar boven over rouw, schuldgevoel en schaamte. Over de ingewikkelde positie van de Limburgse Slovenen tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. Over het levend houden van de eigen cultuur, maar ook over de onontkoombare invloed van politieke omwentelingen op het Europese schouwtoneel.

Het boek werd op 14 februari feestelijk gepresenteerd in het Limburgs Museum in Venlo. Veel Nederlandse Slovenen waren aanwezig waaronder leden van het Sloveens zangkoor ZVON, Vrienden van het Limburgs Museum en andere geïnteresseerden. Het werd een Sloveens feestje, met muziek van Otto en Doortje Zerdoner en korte toespraken van Annemarie Cottaar van het Centrum voor de Geschiedenis van Migranten en Jos Schatorjé, directeur van het Limburgs Museum. Mojca Gustin had heerlijke Sloveense koekjes gemaakt en de (Limburgse) kok van het museum had een Sloveens getint buffet samengesteld. Milena overhandigde de eerste exemplaren van het boek aan Annemarie Cottaar, Jan Lucassen van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en Wim Willems van de Universiteit Leiden, die haar door de jaren heen ondersteunden en met haar de geschiedenis van de Sloveense gemeenschap hebben ontsloten.

Met de buik het brood achterna. Mijn Sloveense geschiedenis. uitgeverij Aksant. ISBN: 978-90-5260-331-5

De Spaghettiflat

Na de documentaire 'De Spaghettiflat', wordt op zondag 5 april in het Zaans Museum het gelijknamige boek van Daniela Tasca - naar een idee van Francesco Pepe - gepresenteerd. In het boek wordt de geschiedenis beschreven van de bewoners van een grote grijze flat in de Zaanse wijk Poelenburg. In de flat rook het naar pasta, basilicum en versgezette espresso en van 's ochtends tot 's avonds galmden Italiaanse muziek en kreten over de galerijen. De eerste Italianen die zich jaren zestig in de Spaghettiflat vestigden, werkten voornamelijk bij de Amsterdamse Droogdok-Maatschappij. De ADM beheerde de woningen op de hoek van de Clusiusstraat en de Poelenburg in Zaandam. De leden van deze hechte gemeenschap maakten zich geleidelijk aan de Nederlandse taal en leefwijze eigen, zonder te vergeten dat ze hun wortels hadden in Puglia of Campania, in Napels of in Caserta. 'De Spaghettiflat' beschrijft een bijna vergeten groep arbeidsmigranten die voornamelijk op eigen kracht, dankzij veel onderlinge solidariteit en loyaliteit, hun weg vonden in de Nederlandse samenleving. Het boek laat zich ook lezen als de geschiedenis van een stukje Poelenburg, een wijk die in nog geen kwarteeuw veranderde van een hechte volksbuurt met veel sociale controle in een 'krachtwijk' van voormalig minister Ellen Vogelaar.

Daniela Tasca: 'Ik besloot deze geschiedenis samen met Tonino Boniotti vast te leggen en zichtbaar te maken in een documentaire en een boek. Dit moest gebeuren voordat de flat in 2010 wordt gesloopt.'

De Spaghettiflat
Stichting Uitgeverij Noord
Holland
ISBN: 978-90-78381-37-2

Nieuw onderzoek van start

Marijke van der Ploeg is studente geschiedenis aan de Universiteit van Groningen. Lize heeft haar gevraagd om een kort inventariserend onderzoek te doen naar de Montenegrijnen in Nederland. De komende maanden zal zij, in overleg met Ajla Mandic, bestuurslid van Lize namens de Montenegrijnse gemeenschap, verschillende personen interviewen om inzicht te krijgen in de Montenegrijnse gemeenschap in Nederland. Marijke heeft kort geleden haar scriptie afgerond over de gemeenschap van burgers uit Bosnië-Herzegovina in Nederland.

De scriptie 'Geïntegreerde verdeeldheid: De gemeenschap van burgers uit Bosnië-Herzegovina in Nederland' is zowel digitaal als op papier te verkrijgen bij Lize.

Studieweekend 'Gezondheid en welzijn'

Eind januari 2009 organiseerde de Federatie van verenigingen van Spaanse migranten in Nederland (F.A.E.E.H.) een weekend over 'Gezondheid en welzijn'. Zo'n 100 Spaanse mannen en vrouwen hebben aan deze bijeenkomst deelgenomen. Centraal thema was de wisselwerking tussen geest en lichaam, wat belangrijke signalen zijn, wat mensen zelf kunnen doen om hun geestelijke en lichamelijke gezondheid te verbeteren en wat de professionele hulpverlening kan bieden. In het bijzonder is besproken hoe stress en andere psychische factoren tot lichamelijke klachten kunnen leiden, en hoe sociaal-

cultureel bepaalde waarden en normen het (h)erkennen van psychosociale aandoeningen bemoeilijkt. Het thema werd door een zestal Spaanssprekende hulpverleners (een huisarts, een maatschappelijk werker, drie psychologen en een psychiater) behandeld en toegelicht. Zowel in de plenaire zittingen als in de workshops bleek uit de actieve participatie en inbreng van persoonlijke ervaringen door de deelnemers, dat het gekozen thema zeer actueel is bij Spaanse migranten. Het taboe op het vragen en krijgen van hulp door psychologen en psychiater is bij de deelnemers aan dit weekend in ieder geval kleiner geworden.

Mira Media let op de kleintjes

'2008. Het jaar van Geert Wilders en Fitna, Het jaar van het busincident in Gouda. Van de ruzie tussen NOVA en NMO'. De eerste zinnen uit het 'Jaaroverzicht media en minderheden 2008' dat Mira Media onlangs presenteerde tijdens haar Nieuwjaarsbijeenkomst. Mira Media maakt, als landelijk expertisecentrum Media en Minderheden, jaarlijks een dergelijk overzicht. Hoewel de media-aandacht momenteel dus vooral gaat naar Marokkanen en de Islam, beseft Mira Media heel goed dat er ook andere - veelal kleinere - groepen zijn die aandacht verdienen. Mira Media doet dat bijvoorbeeld door een podium te bieden aan vluchtelingengroepen via de door Mira Media beheerde website Wereldjournalisten en het daaraan gelieerde webmagazine Ex Ponto. Maar er is ook aandacht voor Zuid-Europeanen. Zo reikte Mira Media de Mediam'Rad prijs uit aan een film over Italianen in Zaanstad en liet Wereldjournalisten als een van de weinige media in Nederland Bosniërs én Serviërs reageren op de arrestatie van Karadzic. Een deel van de correspondenten van Wereldjournalisten is overigens van Zuidoepense afkomst.

De afgelopen jaren werd Mira Media voor een deel bekostigd uit de cultuurgelden van het ministerie van OCW. Dat zal vanaf volgend jaar niet meer het geval zijn. Het ministerie laat een onderzoek doen naar de positie en mogelijke financiering van Mira Media in de toekomst. Hoewel Mira Media niet volledig van het ministerie afhankelijk is, wordt de

De Griekse standup comedian Soula Notos tijdens haar column over het gebrek aan een divers perspectief in de media

toekomst van Mira Media hierdoor wel wat onzekerder. Maar - hoe die toekomst er ook uit zal zien - Mira Media zal altijd oog blijven houden voor de kleinere doelgroepen in het medialandschap.

Het jaaroverzicht is te downloaden op www.miramedia.nl (kennisbank > publicaties) Zuidoepense en Kaapverdiaanse informatie voor de websites kan worden gemaild aan redactie@wereldjournalisten.nl

www.wereldjournalisten.nl
www.exponto.nl

Dr. Tineke Lupi

Op 10 december 2008 promoveerde Tineke Lupi aan de Universiteit van Amsterdam op het proefschrift 'Buiten wonen in de stad'. Het proefschrift gaat over de sociale ontwikkeling van de nieuwe Amsterdamse wijk IJburg en Tineke ontdekte dat er al vroeg onderzoek is gedaan, maar dat de resultaten van die onderzoeken door de volgende generaties weer vergeten worden. Een slecht geheugen als oorzaak van een romantische kijk op het buurtverleden? Ook al lijken buurt- en wijkverhoudingen soms uitgehold, toch kunnen wijkbewoners veel inzet tonen, zij het op een zakelijker basis dan vroeger.

De promotie vond plaats in de prachtige aula van de UvA. Veel familie en vrienden waren aanwezig om Tineke bij de verdediging van haar proefschrift door hun aanwezigheid te ondersteunen, in het bijzonder vader Ivica Lupi, die zich al jarenlang inzet voor de belangen van Kroaten in Nederland en bestuurslid is geweest van Lize. In 2002 werkte Tineke mee aan het boek 'Grenzeloze generaties, Zuidoepense jongeren over hun identiteit' van Lize. In dat boek schreef zij een essay over haar Nederlandse Kroatische identiteit. In juni 2006 was Tineke al eens de covergirl van het Lize-bulletin.

Buiten wonen in de stad. De 'maakbaarheid' van IJburg.
Uitgeverij Aksant, ISBN: 978-90-5260-315-5

Met financiële steun van het Fonds PGO voerde Lize de afgelopen maanden het project 'Op weg naar een Zuideuropese ouderenorganisatie?' uit. Doel van het project was om van Zuideuropese ouderen te horen hoe zij hun (landelijke) belangen behartigd willen zien, en hoe die belangenbehartiging inhoud en vorm moet krijgen. Het project bestond uit een drietal groeps gesprekken en een afsluitende bijeenkomst. Tijdens de gesprekken werd de ouderen gevraagd hoe zij hun belangenbehartiging nu geregeld hebben; of ze lid waren van een vakbond, ouderenorganisatie, politieke partij of een andere organisatie die hun belangen behartigt. Ook werd ingegaan op hun ervaringen en hun ideeën en suggesties voor de toekomst.

Zuideuropese ouderen praten met elkaar over hun belangenbehartiging

Het is belangrijk om actief te blijven

Met elkaar in gesprek

De gespreksbijeenkomsten vonden plaats op 24 en 27 januari in Utrecht en op 6 februari in Amsterdam en meer dan zeventig Zuideuropese ouderen namen aan de gesprekken deel. Het waren bijeenkomsten waar de ouderen openhartig vertelden over hun persoonlijke situatie en waaruit bleek dat er veel overeenkomsten zijn in de persoonlijke verhalen. Uitspraken als 'Ik ben wel boven de zestig, maar ik voel mij niet oud' of 'Je bent oud als je gezondheid je in de steek laat, vooral als het tussen de oren niet meer wil' of 'Je wordt snel oud als je achter de geraniums gaat zitten' waren niet van de lucht. De Zuideuropese ouderen vinden de aanspreektitel senioren aardiger en krachtiger dan de term bejaarden. In de gesprekken werden thema's zoals inkomen, isolement, zorg, binding met de (klein) kinderen, gebrekkige beheersing van de Nederlandse taal en ontbrekende ontmoetingsmogelijkheden besproken. Bijna alle Zuideuropese ouderen hebben de wens zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen, in een buurt met goede voorzieningen zoals winkels en openbaar vervoer, met de mogelijkheid voor een prettige (vrije) tijdsbesteding en voldoende inkomen. Veel

oudere migranten hebben echter geen volledig pensioen kunnen opbouwen en in combinatie met weinig aanvullend pensioen betekent het dat ze regelmatig een laag inkomen hebben. Eenzaamheid onder Zuideuropese ouderen is een probleem; vooral na het wegvallen van de partner slaat de eenzaamheid toe.

Uit de gesprekken kwam naar voren dat Zuideuropese ouderen vinden dat gemeenten te weinig aandacht hebben voor de specifieke problemen van de ouderen uit de kleine gemeenschappen. De prioriteit ligt bij de gemeenten vooral bij de Turken en Marokkanen. Ook zijn er verschillen tussen de Zuideuropese ouderen onderling. De eerste generatie arbeidsmigranten zoals de Italianen, Spanjaarden en Grieken, weet inmiddels beter de weg naar allerlei organisaties en instellingen. De ouderen uit voormalig Joegoslavië die als vluchteling naar Nederland zijn gekomen, zijn nog op zoek naar manieren om hun belangen op een goede wijze te laten behartigen en gebruik te maken van de mogelijkheden in Nederland. Dat het niet alleen maar nodig is voor de Zuideuropese ouderen van boven de zestig jaar werd tijdens een van de bijeenkomsten naar voren gebracht. Een deelnemer aan het gesprek gaf aan dat 'haar toekomst niet veel beter wordt dan het nu is'. De vraag hoe en door wie de belangen van de ouderen behartigd dienen te worden is tijdens de drie bijeenkomsten niet duidelijk beantwoord. Wel werden een aantal suggesties naar voren gebracht waarin Lize een centrale rol speelt. De ouderen vonden dat de belangen van de Zuideuropese ouderen het beste onder de

paraplu van Lize behartigd kunnen worden. Over de manier waarop werd in de afsluitende bijeenkomst verder gediscussieerd.

Afsluitende bijeenkomst

Aan de afsluitende bijeenkomst op 28 februari in Utrecht werd deelgenomen door ongeveer vijftig Zuideuropese ouderen. Velen van hen waren ook aanwezig geweest op een van de drie gespreksbijeenkomsten in Utrecht en Amsterdam. De uitkomsten van de eerste drie bijeenkomsten werden als leidraad gebruikt voor het afsluitende gesprek. In deze bijeenkomst werd de nadruk gelegd op de beantwoording van de vraag hoe en door wie de Zuideuropese ouderen hun belangen behartigd willen zien. Om de Zuideuropese ouderen inzicht te geven in de (toekomstige) mogelijkheden, was Freddy May, coördinator van het Netwerk Organisaties van Oudere Migranten (NOOM) uitgenodigd. Hij heeft de ouderen geïnformeerd over de mogelijkheden om via het NOOM de belangen van de Zuideuropese ouderen te behartigen. Emiliano Ruiz is namens Lize bestuurslid van het NOOM. In de discussie werd duidelijk dat de Zuideuropese ouderen bij voorkeur onder de paraplu van Lize en in samenwerking met de NOOM hun belangen behartigd willen zien. Tenslotte spraken de ouderen hun waardering uit aan Lize voor het organiseren van de bijeenkomsten en gaven aan meer van dergelijke bijeenkomsten voor de Zuideuropese ouderen zinvol en prettig te vinden. Het voorstel van Joao Silva, om groepsgewijze bij elkaar op bezoek te gaan om elkaar te informeren over de verschillende herkomstlanden, viel in goede aarde bij de aanwezigen.

Het eindverslag van het project 'Op weg naar een Zuideuropese ouderenorganisatie?' wordt binnenkort besproken in de Raad van Bestuur van Lize, die daarna besluit op welke wijze de resultaten van het project een plaats krijgen binnen het beleid van Lize.

// Boudewijn Sittrop en Gonnje Kaptein

Kiezen voor Europa

Tussen 4 en 7 juni vinden in alle lidstaten van de EU de verkiezingen plaats voor het Europees Parlement. In Nederland gaan we op 4 juni naar de stembus om te bepalen wie de komende vijf jaar onze belangen in Europa gaat vertegenwoordigen. In de aanloop hiernaartoe besteedt Lize samen met de andere LOM-samenwerkingsverbanden aandacht aan de Europese verkiezingen, en in het bijzonder aan de vrouwelijke EU burgers.

Een gelegenheid bij uitstek om Europa en de verkiezingen onder de aandacht te brengen was de viering van Internationale Vrouwendag begin deze maand. De vrouwencommissie van het LOM organiseerde als aftrap voor 8 maart een middag met diverse inspirerende toespraken en een drietal workshops. Naast de thema's 'geweld tegen vrouwen' en 'arbeid & onderwijs' stond ook de workshop 'vrouwenparticipatie en betrokkenheid bij Europa' op het programma. Onder begeleiding van Europarlementariër Corien Wortmann-Kool (CDA) werd gediscussieerd over verschillende stellingen die te maken hadden met de positie van vrouwen.

Sinds de oprichting van de EU is één van de grondbeginselen de bestrijding van discriminatie op grond van geslacht en hieruit voortvloeiend de bevordering van gelijkheid van mannen en vrouwen. In 1957 al bijvoorbeeld, werd in het Verdrag van Rome opgenomen dat vrouwen en mannen voor een gelijke functie hetzelfde salaris dienen te krijgen. De realiteit is dat vrouwen nog steeds minder verdienen terwijl wel blijkt dat van alle afgestudeerden in de EU bijna 60 procent vrouw is.

Om discriminatie op basis van geslacht terug te dringen is in 2006 het Europees Instituut voor gendergelijkheid opgericht.

Een van de initiatieven van dit instituut is de 'Routekaart voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen'. Het idee erachter is dat het realiseren van gelijkheid tussen mannen en vrouwen alleen mogelijk is met een integrale aanpak, met andere woorden: verschillende beleidsmaatregelen tegelijk op uiteenlopende beleidsterreinen. Dat Europa streeft naar gelijkheid tussen mannen en vrouwen, betekent nog niet dat de situatie in alle Europese landen gelijk is. Op veel terreinen hebben de lidstaten hun eigen nationaal beleid. Dat heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat kinderopvang in voormalig Joegoslavië maar ook in de Scandinavische landen beter geregeld is dan in Nederland en dat pensioensystemen in veel EU-landen verschillend uitwerken voor vrouwen. Europa zorgt voor uniforme regelgeving op het gebied van milieu, gezondheid en voedsel. Alles bij elkaar genoeg redenen om op 4 juni te gaan stemmen, er valt nog veel te winnen.

Meer weten over Europa en discussiëren met een aantal vrouwelijke (kandidaat) Europarlementariërs? Op zondagmiddag 19 april organiseert Lize in Utrecht een bijeenkomst voor Zuideuropese vrouwen in het kader van de Europese Verkiezingen. Heeft u interesse, meldt u dan aan bij Lize of via de website.

// Monica Moreno Diniz

De Europese 'Routekaart voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen' heeft zes prioriteiten:

- gelijke economische onafhankelijkheid voor vrouwen en mannen;
- de combinatie van privé- en beroepsleven;
- een evenwichtige vertegenwoordiging in de besluitvorming;
- de uitroeiing van alle vormen van seksueel geweld;
- de uitbanning van stereotypen over mannen en vrouwen;
- de bevordering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in het buitenlands en ontwikkelingsbeleid.

Vrouwenstemrecht in verschillende Europese landen

De politieke participatie van vrouwen is niet altijd vanzelfsprekend geweest. In het begin van de vorige eeuw hadden vrouwen niet eens het recht om hun stem uit te brengen bij verkiezingen. Schoorvoetend en na felle acties van vrouwenorganisaties werden vrouwen eindelijk toegelaten tot het besluitvormingsproces. In sommige landen duurde het echt wel heel lang.

Nederland	1919
Spanje	1931
Italië, Kroatië, Slovenië	1945
Servië, Montenegro, Macedonië	1946
Bosnië-Herzegovina	1949
Griekenland	1952
Kaapverdië	1975
Portugal	1976

Campagne 50/50

In het kader van de parlementsverkiezingen in juni is door de Europese Vrouwenlobby de campagne 50/50 opgezet, die gericht is op het vergroten van het aantal vrouwelijke leden in zowel het Europees Parlement als de Europese Commissie. Op dit moment is bijna een derde van de zittende parlementsleden vrouw. Op de website van de EVL kan de campagne worden gesteund door een petitie in te vullen; Minister Plasterk van Emancipatie heeft zijn steun al betuigd.

www.vrouwenbelangen.nl
www.5050democracy.eu

20 jaar Lize

Op 23 oktober 1989 werd de vereniging Landelijk Inspraakorgaan Zuid-Europeanen (LIZE) in Utrecht opgericht. In maart 1998 is de vereniging omgezet in de huidige stichting Lize, overlegpartner Rijksoverheid Zuid-Europese gemeenschappen. De oprichtingsvergadering van LIZE werd voorgezeten door **Ben Koolen** van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (inmiddels gepensioneerd).

Het in standhouden van de organisatie heeft de afgelopen 20 jaar de nodige inzet gevraagd van bestuur en medewerkers van Lize. Wat te denken van het plan van het kabinet in 1996 om Lize niet toe te laten tot het Landelijk Overleg Minderheden? Zuid-Europeanen zouden immers voldoende zijn geïntegreerd in de Nederlandse samenleving en geen behoefte hebben aan een landelijke organisatie die voor hun belangen opkomt. Voormalig Tweede Kamerleden **Henk Kamp** van de VVD en **Hubert Fermina** van D66 bezochten met een LIZE-bus de Zuid-Europese ontmoetingscentra in Beverwijk, Rotterdam en Den Haag. De krachtige lobby gericht op de Tweede Kamer leidde ertoe dat **minister Dijkstal** Lize alsnog uitnodigde om aan het LOM deel te nemen.

Niet onterecht, zoals onder andere blijkt uit een recent onderzoek naar de representativiteit van Lize, waaruit bleek dat "Lize een stevige organisatie is, met een stevig draagvlak in de Zuid-Europese gemeenschappen, die in staat is met name de landelijke, maar zeker ook een aantal grotere lokale Zuid-Europese organisaties te bereiken en daarmee samen te werken. Vrouwen zijn duidelijk actief en vertegenwoordigd binnen Lize." Vele vertegenwoordigers van de Zuid-Europese gemeenschappen hebben zich in al die jaren met hart en ziel op vrijwillige basis ingezet om via Lize de belangen van de ruim 190.000 Zuid-Europeanen te behartigen bij politiek en maatschappelijk Nederland. Onder hen de voormalige voorzitters van Lize, **Dario Secchi** en **Emiliano Ruiz**, die de allochtone ouderen op de politieke agenda wisten te zetten.

Emancipatie, participatie en integratie zijn door de jaren heen kernbegrippen bij de uitvoering van het beleid van Lize. Jaarlijks worden met succes voor de Zuid-Europese achterban voorlichtings- en netwerkbijeenkomsten, een achterbandag en specifieke activiteiten voor Zuid-Europese vrouwen, ouderen en jongeren georganiseerd. Ook cultureel erfgoed staat door de jaren heen prominent op de agenda van Lize. Het boek 'Grenzeloze Generaties' was de opmaat voor het project Zuid-Europese Culturele Spoorzoekers. **Predrag Vitković** en **Ernad Čelašević** waren twee van de jongeren die in dit boek hún verhaal schreven. Beiden zijn inmiddels bestuurslid bij Lize. In november zal Lize haar 20-jarig bestaan vieren en stilstaan bij alle belangrijke momenten, thema's en personen die Lize hebben gemaakt tot dé belangenbehartiger van de Zuid-Europeanen in Nederland.

Isabella Magioncalda, de huidige voorzitter van Lize, heeft in het najaar haar zesjarige termijn als bestuurslid erop zitten. Lize zoekt daarom kandidaten voor de bestuurszetel namens de Italiaanse gemeenschap. Geïnteresseerden kunnen op de website van Lize terecht voor het functieprofiel of contact opnemen met het bureau.

Voor vragen over dit blad of andere zaken:

Lize

Postbus 14065
3508 SC Utrecht
tel. 030 233 21 00
fax 030 232 25 71
e-mail info.lize@lize.nl
www.lize.nl

Kopij voor het Lize bulletin naar bovenstaand adres sturen.

Eindredactie: Gonnie Kaptein

Bijdrage: Giovanni Massaro

Foto's: Lize, Mira Media, Daniela Tasca, Zan van Alderwegen en Romeo Hoost

Vormgeving: C&P Communicatie

ISSN 1571-6384

overlegpartner
Rijksoverheid
Zuid-Europese
gemeenschappen

Lize behartigt bij de landelijke overheid de belangen van personen afkomstig uit Bosnië-Herzegovina, Griekenland, Italië, Kaapverdië, Kroatië, Macedonië FYR, Montenegro, Portugal, Servië, Slovenië en Spanje en hun nakomelingen.

Lize maakt deel uit van het Landelijk Overleg Minderheden dat de belangen behartigt van alle doelgroepen van het rijksintegratiebeleid. Lize vervult met haar kennis van en haar relatie met de Zuid-Europese gemeenschappen een beleidsbeïnvloedende rol bij de overheid.

Lize functioneert tevens als informatiemakelaar tussen overheid en achterban. In haar belangenbehartiging zoekt Lize de balans tussen het belang van de achterban en het politiek haalbare. Om haar kerntaak uit te voeren, voert Lize regelmatig overleg met de minister van integratiebeleid, bewindslieden, ambtenaren en leden van de Tweede Kamer. Daarnaast werkt Lize nauw samen met andere landelijke partners.